

vare mange Aar endnu, inden den vilde blive fuldført, og dog er det af største Vigtighed, at det sker. Det er ogsaa af Vigtighed, at Kjøbenhavn bliver forsynet med flere Banegaarde. Jeg tror, at man ikke noget Sted i Verden finder, at en By af Kjøbenhavns Størrelse kun har een Banegaard. Man har paa Nørre- og Østerbro fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{2}$ Mil til Jernbanestationen. I Hamborg har man f. Ex. 8 Banegaarde; i Magdeburg, som jo er en mindre By, 4 eller 5, i Aarhus 2 og i Malmø vistnok ligeledes 2. I Kjøbenhavn har man derimod som sagt kun en. Det vil være nødvendigt, at man i den nærmeste Fremtid anlægger en Banegaard f. Ex. ved Overskæringen af Nørrebro. Der findes paa Nørrebro 40—50 000 Memmesker, og denne Del af Byen har altsaa Krav paa at komme i Forbindelse med Jernbanen. Østerbro er mindre, men den har ogsaa Krav paa at komme i Forbindelse med Hovedrouten. Det vil let kunne ske, naar Jernbanen kommer i Statens Besiddelse. Ganste vist vil det koste nogle Anlægsudgifter, men den direkte og indirekte Nytte vil langt overveie de Summer, der vilde være nødvendige til de første Anlæg. Jeg nævnte før, at det sjællandske Jernbaneselskab var et søvnigt og trægt Selskab. Jeg tror ikke, at Noget vil modsiges mig deri. Men jeg skal paa den anden Side gjøre det sjællandske Jernbaneselskab den Indrømmelse, at der maaske ikke gives noget Sted i Verden, hvor man kjører med større Sikkerhed end paa de sjællandske Baner, og det er en overordentlig vigtig Ting. Det er givet, at i al den Tid, det sjællandske Jernbaneselskab har bestaaet, er der saa at sige ikke sket en eneste større Ulykke, medens Statsbanerne langt fra have været saa heldige i den forholdsvis korte Tid, hvori de have bestaaet. Det var altsaa de væsentligste Grunde, jeg før nævnde, til, at jeg ønskede, at denne Lov skulde gaa igjennem, og jeg tror, at man maa være de Mænd, som have undfanget Ideen til denne Foranstaltning, og ført den saa vidt, som den er kommen, taknemlige for den Maade, hvorpaa de have søgt at realisere Formaalet. Paa den ene Side kan man ikke Andet end beundre det Talent, der har lagt sig for Dagen ved de forskjellige Kombinationer. Paa den anden Side maa det erkjendes, at der er vist Retfærdighed og Billighed til alle Sider, og jeg kan for mit Vedkommende ikke Andet end sige Lovforslaget mit fulde Bifald.

Der er kun et lille Punkt, hvor det ikke er mig klart, om den høie Regjering har truffet det Rette. Jeg skal kortelig berøre dette Punkt. Det er nemlig Spørgsmaalet om Prioritetshaverne i Banen. Deres Fordringer udgjøre ca. 13 Millioner Kroner, og den høie Regjering har søgt Bemyndigelse til at vederlægge disse Prioritetshaveres Krav med kongelige Obligationer. Det kunde der selvfølgelig i og for sig Intet være til Hindrer for. Men naar den høitærede

Finansminister ved Sagens Forelæggelse gik ud fra, at Prioritetshaverne dermed vilde lade sig nøie, er det mig ikke ganske klart, om de virkelig ere forpligtede dertil. Jeg tvivler derom. Forholdene er jo nemlig efter vor Ret dette, at en Debitor, altsaa i dette Tilfælde Jernbanen, ikke har Ret til at overføre sine Forpligtelser til en anden Person uden Kreditors, altsaa Prioritetshavernes, Samtykke. Det er jo en konstant Retregel i vor Ret. Det hedder med et teknisk Udtryk, at Delegation ikke er tilladt. En saadan Delegation, det vil sige Indfættelse af en anden Debitor i den oprindeliges Sted, kan kun ske ifølge Samtykke fra Kreditors Side. Dette Samtykke kan være forud betinget, som man ikke sjældent ser i Panteobligationer, hvor det hedder, at Kreditor skal lade Pengene staa uopsagte i 5, 10 eller i 20 Aar „fra Cier til Cier“, det er det tekniske Udtryk. Naar det er sagt, at Obligationen staar „fra Cier til Cier“, er det ligegyldigt, hvilken Debitor der senere indtræder. Men omvendt, naar det ikke staar der, kan man ikke uden Kreditors Samtykke indsætte en anden Debitor istedetfor den, der er. Nu kunde man mulig have opretholdt det sjællandske Jernbaneselskab som Debitor derved, at Regjeringen havde kjøbt alle Aktierne; men det vilde have været en Slags Fiction, saa skulde der have været holdt Generalforsamling o. s. v. Det gaar Forslaget ikke ud paa, men det gaar ud paa, at Selskabet skal opløses og Aktierne indløses. Det er altsaa en fuldstændig Overdragelse til Staten ogsaa af Forpligtelserne. Selskabet gaar til Grunde; det dør; Debitor falder bort. Dermed falder ogsaa Uopfigeligheden bort. Det er Noget, hvori jeg neppe vil møde Modsigelse fra nogen Side. Den Uopfigelighed, som er betinget indtil Aar 1900, er betinget af, at det er den samme Debitor. Kommer der en ny Debitor, falder Uopfigeligheden bort, og Kreditor kan forlange sine Penge. Det nytter ikke at sige, at det er en bedre Debitor, som de Paagældende faae i Stedet, nemlig Statskassen. Det beror ikke derpaa; det beror paa Kreditors Villie, om han vil samtykke i, at der sættes en ny Debitor i den andens Sted. Saaledes staar Sagen for mig. Der kan være Forhold, som ere mig ubekjendte, der kunne bevirke, at Sagen stiller sig anderledes, men efter hvad der foreligger her og for Offentligheden med Hensyn til Obligationernes Ordlyd, er der hos mig ingen Tvivl om, at Pantekreditorerne kunne fordrø deres Penge. Men det er jo muligt, at den høie Regjering efter at have konfereret med Kammeradvokaten paa Grund af andre Momenter, som jeg ikke kjender, kan være kommen til et andet Resultat. Jeg tør vente, at den høitærede Minister vil udtale sig om dette Spørgsmaal. — Der er et andet Spørgsmaal af mindre Betydning, hvorefter jeg ogsaa savner Oplysning saavel i Loven som i Motiverne og de